

10. Гончарова Н.П., Перерва П.Г., Яковлев А.И. Новые технологические системы: качество, потребность, эффективность. К.: Наукова думка, 1989. 176с.

11. Перерва П.Г. Исследование рынка промышленной продукции / П.Г.Перерва.- М.: НПО «*Реклама, информация, маркетинг*», 1991.- 96 с.

12. Грабченко А.И., Перерва П.Г., Смоловик Р.Ф. Основы маркетинга высоких технологий. Харьков : ХГПУ, 1999. 242с.

13. Кравчук А.В., Перерва П.Г. Ефективність як економічна категорія // *Вісник НТУ «ХПІ» (економічні науки) : зб. наук. пр.* – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – № 15 (1291). – С. 137-143.

14. Марчук Л.С., Перерва П.Г. Інтелектуальний потенціал як економічна категорія // *НТУ «ХПІ» (економічні науки) : зб. наук. пр.* – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – № 15 (1291). – С. 53-63.

15. Перерва П.Г. Комплаенс-программа промышленного предприятия: сущность и задачи // *Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ» : зб. наук. пр.-Сер. : Економічні науки.* – Харків : НТУ "ХПІ", 2017.– № 24 (1246)– С. 153-158.

16. Перерва П.Г. Практический маркетинг / П.Г.Перерва.- Выпуск 6. Управление сбытом промышленной продукции в системе маркетинга.- М.: НПО «*Реклама, информация, маркетинг*», 1991.- 93 с.

17. Перерва П.Г. Трудоустройство без проблем (искусство самомаркетинга). Харьков : Фактор, 2009. 480 с.

18. Перерва П.Г., Коциски Д., Верес Шомоши М., Кобелева Т.А. Комплаенс программа промышленного предприятия.– Харьков-Мишкольц : ООО «Планета-принт», 2019. 689 с.

19. Старостіна А.О. Маркетинг: теорія, світовий досвід, українська практика: підруч. – К.: *Знання*, 2009. – 1070 с.

20. Перерва П.Г., Кобелева Т.О. Показники і критерії оцінки кон'юнктури товарного ринку // *Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу*: збірник тез доповідей П'ятої міжнародної науково-практичної конференції. Суми : ТОВ «ТД «Папірус», 2011. С. 161-163.

21. Ткачова Н.П., Перерва П.Г. Розвиток методів аналізу фактичного стану конкурентних переваг підприємства // *Економіка розвитку*. 2011. № 4. С. 116-120.

22. Перерва П.Г. Управление маркетингом на машиностроительном предприятии. Харьков : «Основа», 1993. 288с.

23. Товажнянський В.Л., Перерва П.Г., Кобелева Т.О. Банкротство, санація та реструктуризація підприємства як економічні категорії антикризового управління // *Вісник НТУ «ХПІ»*. Харків : НТУ "ХПІ", 2015. № 59 (1168). С. 148-152.

РОЗДІЛ 2

РЕГІОНАЛЬНІ ТА ГАЛУЗЕВІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЯМИ ВИПЕРЕДЖАЮЧОГО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

2.1. Формування стратегії підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону

Будякова О.Ю.

Перспективи ефективного функціонування регіону як економічної системи певною мірою пов'язані з можливостями формування та реалізації відповідної стратегії підвищення його інноваційно-інвестиційної привабливості. Обумовлено це тим, що зовнішні та внутрішні умови (чинники) життєдіяльності регіону все більшою мірою стають динамічними (такими, що змінюються), у зв'язку з чим виникає потреба в опрацюванні декількох (різних між собою) варіантів, в яких можна було б у першому наближенні передбачати можливі досягнення та втрати, переваги та загрози функціонуванню регіональної економічної системи, зокрема, з урахуванням залучення та використання інноваційно-інвестиційних ресурсів. Саме стратегія підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону стає набором основних координат, керуючись якими можна забезпечити досягнення основної мети, що стоїть перед регіоном.

Щодо територіальної організації відтворення ресурсів, чому і повинна сприяти стратегія підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону, такими цілями можуть бути:

по-перше, збереження єдиного економічного простору країни (забезпечення його однорідності);

по-друге, забезпечення стійких темпів зростання життєвого рівня населення, що мешкає на даній території;

по-третє, вдосконалення просторової організації продуктивних сил на основі сучасних досягнень науки і техніки;

по-четверте, наявність та використання різних стимуляторів для розвитку територіальних комун (громад). Усьому цьому повинні сприяти заходи щодо підвищення інноваційно-інвестиційної активності в регіоні, покликані якраз інтенсифікувати надходження інвестиційних ресурсів на дану територію, у сфери окремих видів економічної діяльності.

Проблема підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону обумовлена загальними тенденціями розвитку світової спільноти в цілому. У цьому випадку регіон як економічна система вступає у взаємодію з подібними до себе на всіх рівнях ієрархії суспільних відносин, результатом яких стає обмін чинниками виробництва, що є в наявності, або результатами їх трансформації. У цих умовах зростає значущість використання кожним регіоном наявних конкурентних переваг. А цього можливо досягти лише за наявності відповідної стратегії розвитку регіону. Складовою загальної стратегії розвитку регіону є стратегія його інноваційно-інвестиційного розвитку. Стратегія інноваційно-інвестиційного розвитку регіону передбачає розробку і використання ряду заходів, спрямованих безпосередньо на поліпшення його інвестиційної привабливості. Як основні теоретичні посилення підвищення інвестиційної привабливості регіону виступають: парадигма, концепція, місія, задум, цілі і способи реалізації цілей інноваційно-інвестиційного розвитку регіону, етапи формування і реалізації стратегії [1, с. 84].

Конкурентна боротьба регіонів, що посилюється, як на внутрішніх, так і на зовнішніх ринках за володіння чинниками виробництва, а також за розширення сегментів спеціалізованих ринків збуту готової продукції, послуг та робіт загострює проблему територіальної організації відтворення регіональних ресурсів. Від того, наскільки ефективно здійснюватиметься така організація в масштабах окремого регіону, повною мірою залежить і характер функціонування регіональної економічної системи. При цьому визначальною обставиною ефективно організації відтворення регіональних ресурсів виступає інноваційно-інвестиційна складова, що стосується інноваційно-інвестиційної привабливості того чи іншого регіону, завдяки чому на відповідних територіях з'являються додаткові можливості залучення в потрібних розмірах інвестицій для інновацій [2, с. 34]. У зв'язку з цим, інноваційно-інвестиційну привабливість регіону можна розглядати як деяку сукупність об'єктивних можливостей та існуючих обмежень, обумовлених інноваційно-інвестиційним потенціалом даної території, що впливає на інтенсивність (швидкість) інвестування в окремі елементи продуктивних сил та існуючим на даній території інвестиційним ризиком, який обмежує або погіршує можливості залучення додаткових інвестиційних ресурсів.

Питаннями сприяння територіальній організації відтворення ресурсів шляхом використання інноваційно-інвестиційної привабливості регіону присвячено багато наукових досліджень.

Незалежно від джерел формування та приналежності інвестиції покликані здійснити такі функції:

заміщення фізично та морально зношених основних засобів, що забезпечує відшкодування (відтворення) спожитого основного капіталу;

сприяння будівництву нових споруд, створення додаткових можливостей використання нової техніки, впровадження новітніх технологій, що буде сприяти ефективному використанню основних засобів;

забезпечення вибуття та ліквідації застарілих технологій, устаткування, що становлять певну небезпеку в процесі їх експлуатації та спроб поєднання з новими зразками.

Тим самим, матиме місце якісний параметр інвестування, оскільки весь процес має своєю метою виведення з обороту неефективного капіталу, поліпшення виробничої структури основних засобів.

Отже, основною метою формування стратегії підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону виступає визначення основних пріоритетів підвищення інноваційно-інвестиційного потенціалу регіону, пов'язаних, з одного боку, з процесами модернізації виробництва, підвищенням інноваційності, випуску конкурентоспроможної продукції в масштабах регіону, а з іншого – з процесами раціонального розміщення продуктивних сил, створення додаткової ресурсної бази (видів виробничої діяльності, соціальної та виробничої інфраструктури та ін.) на території регіону.

Формування стратегії підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону передбачає вирішення ряду науково-методичних завдань, пов'язаних з:

розробкою концепції цієї стратегії;

обґрунтуванням методики формування стратегії;

визначенням пріоритетів інноваційно-інвестиційної політики регіону;

розробкою середньо- і довгострокових прогнозів інноваційно-інвестиційної діяльності в регіоні;

визначенням критеріїв ефективності інноваційно-інвестиційних процесів та ін.

Вирішення вказаних задач як раз і забезпечить підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону віддалену перспективу.

Інноваційно-інвестиційні процеси, забезпечуючи відтворення основних засобів за допомогою формування та розвитку капіталу, мають своєю метою задоволення зростаючих потреб суспільства. У

даному контексті одиничний акт інвестування можна представити як деяку зміну взаємопов'язаних фаз, серед яких потрібно виділити такі:

- вибір форми інвестування;
- формування та розподіл інноваційно-інвестиційних ресурсів;
- споживання інноваційно-інвестиційних ресурсів у суспільному виробництві;
- аналіз та оцінка результатів інвестування та його вплив на конкурентоспроможність регіону.

Кожна з названих фаз вносить свій внесок у забезпечення суспільного відтворення та заслуговує на найглибше дослідження й узагальнення отриманих результатів. У більшій мірі це покликане сприяти підвищенню інноваційно-інвестиційної привабливості регіону.

На одному з перших етапів розробки (підготовки) концепції підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону повинно бути вирішено питання про співвідношення (ієрархію) окремих наукових постулатів, за допомогою яких можна побудувати логічно обґрунтовану систему заходів, спрямовану на забезпечення адекватного віддзеркалення реально існуючих проблемних ситуацій в економіці регіону в абстрактному відображенні. Можна запропонувати у вигляді такої системи використовувати парадигму, концепцію та принцип. Аналіз різних підходів до здійснення інноваційно-інвестиційної діяльності в масштабах окремих регіонів дозволяє сформулювати ієрархічну структуру парадигми підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону.

Під парадигмою підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону потрібно розуміти систему поглядів, що історично склалася, на функціонування регіональних економічних систем в умовах обмеженості інвестиційних ресурсів. При цьому як концепція підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону виступатиме окрема частина системи поглядів на функціонування складних регіональних економічних систем, виділена за певною ознакою (наприклад, за хронологічною ознакою, яка, власне, і визначає формування стратегії).

Під принципом підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону виступає головне правило, основне положення, яке дозволяє оцінювати дослідницький контекст (тісний зв'язок) як такий, що відповідає парадигмі та концепції підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону або як такий, що не відповідає їм. Як такий принцип можна використовувати дотримання встановлених нормативних термінів окупності основних засобів, які, власне, є основним предметом інноваційно-інвестиційних вкладень.

На рис. 1 показана структура та взаємозв'язок між собою вказаних елементів парадигматики, що стосується вирішення загальних проблем сучасного розвитку територій.

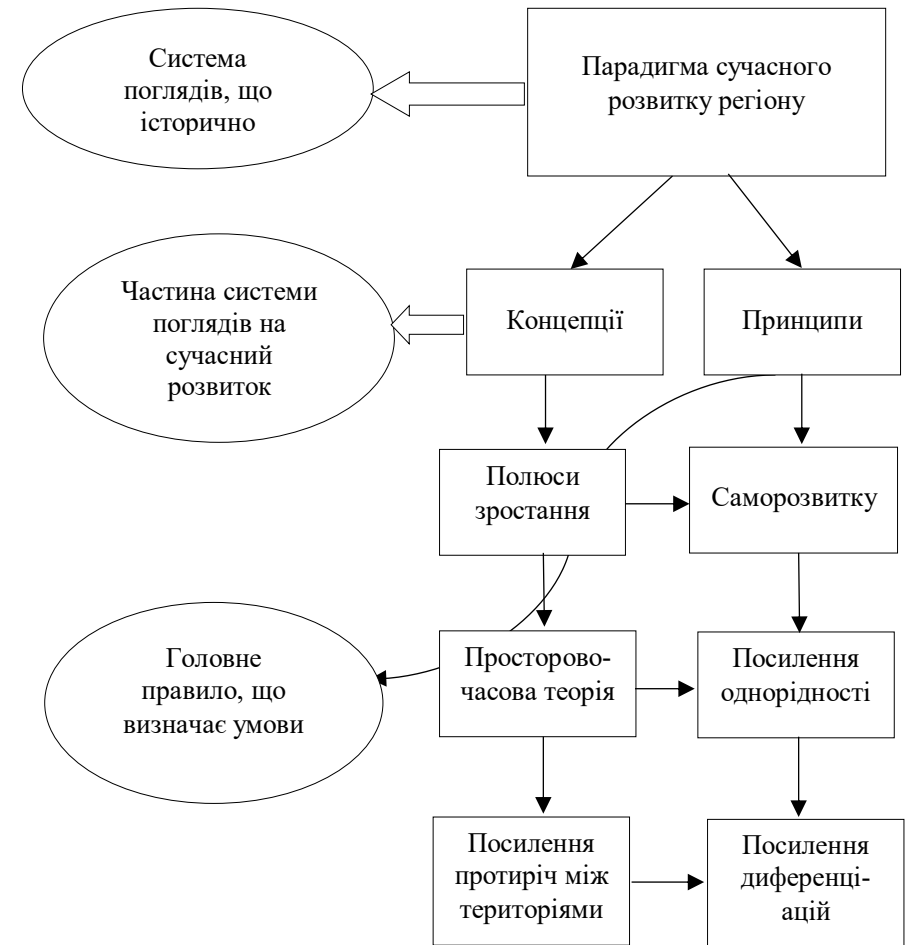

Рис. 1. Структура і взаємозв'язок окремих елементів парадигматики сучасного розвитку територій

Регіон як економічна система пов'язана великою кількістю економічних відносин як із зовнішнім середовищем (де як більш висока система виступає окрема держава або міждержавні та наддержавні структури), так і з внутрішнім середовищем (учасниками яких є

юридичні та фізичні особи: підприємства, організації, установи та населення). У цих умовах важливо виділити деякі детермінанти (якісні своєрідності) стратегії підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону, які дозволяють позначити основні складової інноваційно-інвестиційної привабливості.

По-перше, це інноваційно-інвестиційний клімат регіону, що може прямо впливати на процес інноваційно-інвестиційної діяльності, оскільки являє собою деяку сукупність характеристик, властивих кожній місцевості чинників, за допомогою яких визначаються можливості і формуються стимули для здійснення реальних інвестицій.

По-друге, це інноваційно-інвестиційний потенціал регіону, що виявляється в наявності існуючих або потенційних можливостей регіонального виробництва, у наявності факторів виробництва, у забезпеченості виробництва певними видами ресурсів, використання яких істотно змінюється (у бік збільшення) при взаємодії з інноваційно-інвестиційними ресурсами.

По-третє, це інноваційно-інвестиційна активність у регіоні, яка може бути представлена інтенсивністю (швидкістю) протікання інноваційно-інвестиційних процесів у регіональній економічній системі, результатом якої стають нові якісні характеристики окремих її параметрів: території, населення, елементів виробництва (основних засобів).

Проблема підвищення інноваційно-інвестиційної активності або активності інноваційних та інвестиційних процесів актуалізується у зв'язку з пошуком та закріпленням на території даного регіону певних джерел (незалежно від форм власності та корпоративних інтересів). Але для того, щоб знайти та закріпити відповідні інвестиції, потрібен реальний інструментарій, здатний забезпечити об'єктивну оцінку використання цих інвестицій. Об'єктивно інноваційно-інвестиційна активність зумовлюється дією таких чинників: з одного боку, потребою у оновленні виробничого апарату внаслідок високого ступеня його фізичного зносу та, з іншого боку, структурною перебудовою та переходом до стійкого зростання реального сектора економіки. Прихильники відтворювального циклу вважають, що як показники інноваційно-інвестиційної активності в регіоні можна використовувати, по-перше, концентрацію та розподіл інвестиційного капіталу, активізацію впровадження нових виробничих потужностей, розвиток прямих та портфельних інвестицій, а, по-друге, валові інвестиції з розрахунку на квадратний кілометр території регіону. У той же час, прихильники теорії інноваційно-інвестиційної привабливості для оцінки активності інноваційно-інвестиційних процесів у регіоні

пропонують використовувати, по-перше, показник об'єму інвестицій в основний капітал з розрахунку на душу населення регіону та річний темп зміни об'єму інвестицій в основний капітал у регіоні, а по-друге, коефіцієнт залежності зміни доходу від зміни інвестицій з урахуванням всіх наявних зв'язків послідовного ефекту. При цьому вказані показники виступають як залежні змінні в рівняннях регресії, де незалежними змінними використовуються або інвестиційний потенціал, або інвестиційний ризик. Головне призначення вказаних показників полягає в обґрунтуванні та виборі найбільш прийнятних варіантів відповідних заходів або заходів, направлених на підвищення активності інвестиційних процесів у регіоні.

У зв'язку з цим, окремими фахівцями пропонувалися різні заходи, спрямовані на активізацію інноваційно-інвестиційної діяльності в регіоні. Серед них можна виділити такі:

по-перше, дієвим механізмом активізації інноваційно-інвестиційної діяльності на регіональному рівні повинно стати створення фінансово-інноваційних груп (такі групи складаються, як правило, з фінансової установи (банка), наукової установи та підприємства, що реалізує інноваційну розробку;

по-друге, регіональна влада повинна розглядати свої кроки щодо стимулювання ділової й інноваційно-інвестиційної активності, тобто систему пільг та преференцій, проекти розвитку інфраструктури, вдосконалення нормативно-правової бази, підвищення прозорості своєї діяльності (перш за все в податково-бюджетній сфері та сфері суспільних фінансів у цілому), політику в області освіти та підготовки кадрів [3, с. 87; 4, с. 234], охорони навколишнього середовища, боротьби зі злочинністю та ін., з погляду формування сприятливого інноваційно-інвестиційного клімату в регіоні [5, с. 30];

по-третє, важливою умовою переходу до стійкого економічного зростання є наявність притока інвестицій, що трансформуються з приватних заощаджень, з урахуванням зміцнення ресурсної бази регіональних комерційних банків, яка активізує процес мобілізації банківських внесків, захист дрібних вкладників, зміцнення банківської системи, захист її від фінансових потрясінь;

по-четверте, найважливішим напрямом державної інноваційно-інвестиційної політики виступає стимулювання розвитку інфраструктурних секторів економіки, нарощування інвестицій у транспортні системи [6, с. 26].

Поєднання інноваційно-інвестиційної активності та інноваційно-інвестиційної привабливості й становить інноваційно-інвестиційний клімат регіону.

По-четверте, це інноваційно-інвестиційний ризик регіону, що виявляється в наявності погроз і можливих втрат у передбачуваних вигодах від використання інноваційно-інвестиційних ресурсів.

Логічно вказані детермінанти стратегії підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону можна представити в такому вигляді (рис. 2).

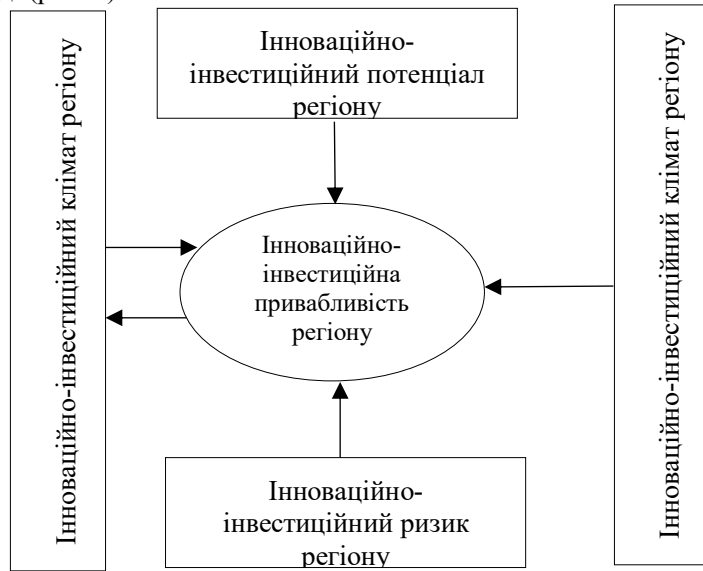

Рис. 2. Основні детермінанти інноваційно-інвестиційної привабливості регіону

Структурно інноваційно-інвестиційний ризик регіону можна представити як сукупність чинників, зумовлюючих виникнення непередбачених втрат у результатах інноваційно-інвестиційної діяльності, серед яких найбільш важливими є: економічні; соціальні; екологічні; криміногенні види.

Дуже часто, керуючись меркантильними інтересами, інвестори прагнуть виключити вплив інноваційно-інвестиційного ризику та направляють інвестиційні кошти в тіньовий сектор, розміщуючи їх поза враховуваними легальними засобами економічним оборотом. Тим самим відбувається зростання масштабів тіньової економіки, виявляється тіньова функція інвестування.

Таким чином, у сучасних умовах регіональна промислова інноваційно-інвестиційна політика об'єктивно стає дієвим інструментом підвищення ефективності інноваційно-інвестиційних

процесів [7, с. 40]. Грунтуючись на узгодженні інтересів всіх учасників інноваційно-інвестиційної діяльності (регіональних органів управління, місцевих органів самоврядування, юридичних та фізичних осіб), заходи регіональної промислової інноваційно-інвестиційної політики дозволяють досягати поставлених перед його учасниками цілей у сфері оновлення основних засобів.

Формування регіональної промислової інноваційно-інвестиційної політики передбачає врахування при розробці відповідних заходів і проявів виробничого та інноваційно-інвестиційного ризиків, пов'язаних, відповідно, з високими рівнями фізичної та моральної зношеності основних засобів, несприятливими виробничими умовами, неефективним менеджментом і економічними, соціальними, екологічними, криміногенними умовами існування соціуму на даній території.

Використання елементів регіонального менеджменту (розробка і реалізація інноваційно-інвестиційних проектів та програм розвитку регіону дозволяє забезпечувати активізацію інноваційно-інвестиційних процесів у регіоні. При цьому базисом активізації інноваційно-інвестиційних процесів стає інноваційно-інвестиційний клімат у регіоні, а грамотне стимулювання вітчизняного виробника – головним чинником її підвищення.

Підвищення інноваційно-інвестиційної активності в регіоні передбачає врахування особливостей прояву економічної та соціальної ефективності реалізації інноваційно-інвестиційних проектів та програм розвитку регіону. Для інноваційно-інвестиційних проектів більш характерним є досягнення економічної ефективності, у той час як для програм розвитку регіону – соціальної ефективності.

Підвищення інноваційно-інвестиційної активності в регіоні стає можливим в результаті ефективної організації відтворення основних ресурсів, забезпечення якої стає реальним з урахуванням інноваційно-інвестиційної привабливості регіону. Перспективи ефективного функціонування регіону як економічної системи (у якій головну роль відіграють основні засоби) безпосередньо пов'язані з можливостями формування і реалізації відповідної стратегії підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону.

Основною метою формування стратегії підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону є визначення відповідних пріоритетів. Як детермінанти стратегії інноваційно-інвестиційної привабливості регіону повинні виступати: інноваційно-інвестиційний клімат регіону, інноваційно-інвестиційний потенціал регіону, інноваційно-інвестиційна активність у регіоні, інноваційно-

інвестиційний ризик у регіоні, кожний з яких передбачає розробку та реалізацію відповідних заходів.

Методика формування стратегії підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону передбачає використання певного алгоритму (послідовності кроків), основними складовими якого повинні виступати: інформаційне забезпечення процесу розробки стратегії, аналіз зовнішніх і внутрішніх умов розвитку регіону, розробка основ регіональної промислової інноваційно-інвестиційної політики, розробка власне стратегії підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону, реалізація стратегії підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону.

Інноваційно-інвестиційна активність у регіоні може бути представлена як каталізатор економічного та соціального розвитку регіону, і її можна визначати як: швидкість (інтенсивність) протікання інноваційно-інвестиційних процесів, що вимірюються зміною співвідношень інвестицій до валової доданої вартості або валового регіонального продукту; зміни динаміки зрушень структури капітальних інвестицій; зміни співвідношень інвестицій в основний капітал до середньоспіввідношення чисельності працівників у реальному секторі економіки регіону.

Основним інструментом реалізації стратегії підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості в частині підвищення інноваційно-інвестиційної активності в регіоні стає комплексний механізм управління інноваційно-інвестиційними процесами в регіоні [8, с. 30]. Комплексний механізм управління інноваційно-інвестиційними процесами призначений підвищити інноваційно-інвестиційну активність у регіоні і складається з сукупності методів (окремих механізмів) мотиваційного, економічного, організаційного і правового змісту, кожний з яких забезпечує взаємодію суб'єктів господарювання та впливає на їх інноваційно-інвестиційну діяльність, забезпечуючи при цьому узгодження приватних інтересів (кожного окремо учасника) з суспільними (інтересами територіальної громади).

1. Будякова О.Ю. Проблема підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості регіону / Випереджаючий інноваційний розвиток: теорія, методика, практика: монографія / за ред. к.е.н., доцента. Ілляшенко Н.С. Суми : Триторія, 2018. 484 с.

2. Денисенко М.П., Будякова О.Ю. Залучення інвестицій – важлива складова економічного розвитку України / за заг. ред. д.е.н., проф. С.М. Ілляшенка, д.е.н., доц. О. А. Біловодської. Суми : Триторія, 2019. 304 с.

3. Mykola Denysenko, Alona Melnyk, Zorina Shatskaya, Olena Budiakova International regulatory experience business activity // M. Denysenko, A. Melnyk, Z. Shatskaya, O. Budiakova. – Research and Innovation: Collection of scientific articles. – Yunona Publishing, New York, USA. 2019. p. 55-58. <http://conferencii.com/files/archive/2019-02.pdf>

4. Будякова О.Ю., Заріцька Н. Зарубіжний досвід прогнозування попиту ринку праці в контексті розвитку вищої освіти. Вісник КНУТД. Спецвипуск. Київ: КНУТД, 2018. С. 86-98.

5. Mykola Denysenko, Olena Budiakova Digital economy and digital society: Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts Katowice School of Technology Monograph 22. Wydawnictwo Katowicach, 2019. 339 с.

6. Будякова О.Ю. Економічні передумови активізації інноваційних процесів / Управління комерціалізацією інноваційної продукції / за заг. ред. д.е.н., проф. С.М. Ілляшенка, д.е.н., доц. О. А. Біловодської. Суми : Триторія, 2019. 304 с.

7. Будякова О.Ю. Підвищення ефективності інноваційних процесів в контексті забезпечення інноваційного розвитку регіону / Інструменти та методи комерціалізації інноваційної продукції : монографія / за ред. д.е.н., проф. Ілляшенка С.М., к.е.н., доц. Біловодської О.А. Суми : Триторія, 2018. 382 с.

8. Будякова О.Ю. Організаційно-економічний механізм активізації інноваційної діяльності / Тестування та оцінювання комерційних перспектив товарних інновацій: монографія / за заг. ред. канд. екон. наук Є. І. Нагорного. Суми : Триторія, 2019. 356 с.

2.2. Розвиток біоенергетики на основі рослинного енергетичного ресурсу (на прикладі Полтавської області)

Кулик М.І., Падалка В.В.

На даний час у паливно-енергетичному комплексі України споживається близько 40 % природного газу та використовується незначна частка відновлюваних джерел енергії (ВДЕ). Що, поряд із уже застосовуваними ВДЕ, потребує всебічного вивчення та впровадження у виробництво додаткового рослинного енергетичного ресурсу: як на основі обґрунтованого використання рослинних решток (побічної продукції) сільськогосподарських культур, так і фітомаси енергетичних культур [1].

Енергетична стратегія для України розроблена на період до 2035 р., передбачає досягнення обсягів енергії, виробленої з ВДЕ до 25 % у загальній структурі споживання [2], в т.ч. і ресурсу біоенергетики.

Згідно Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України, визначено, що біоенергетика – галузь енергетики, заснована на використанні біопалива, яке виробляється з біомаси [3]. Біомаса – біологічно відновлювальна речовина органічного походження, що зазнає біологічного розкладу: побічна продукція сільського і відходи лісового господарства, тваринництва та технологічно пов'язаних з ним галузей промисловості, а також органічна частина промислових та побутових відходів [4].

Поряд з цим, в “Енциклопедії сучасної України” термін біоенергетика пояснюється як наука, що вивчає шляхи та способи перетворення енергії в біологічних системах [5].